Conservatorio Profesional de Música de Carballo

PROGRAMACION OFICIAL DA ASIGNATURA DE REPENTIZACIÓN E ACOMPAÑAMENTO

(GUITARRA)

CURSO 2026/2027

I. INTRODUCIÓN

O obxectivo principal desta materia consiste nun proceso práctico de consolidación do pensamento harmónico e da capacidade de realización en tempo real. Así mesmo o grupo de coñecementos que a integran debe de estar intimamente relacionado a través dun enfoque pedagóxico común.

II. OBXECTIVOS DE CURRÍCULO OFICIAL

O ensino do Acompañamento, nos ensinos profesionais de música, terá como obxectivo contribuír a desenvolver no alumnado as capacidades seguintes:
1. Recoñecer a estrutura harmónica e o fraseo dunha obra ou fragmento, segundo tócase a primeira vista ou despois dunha lectura rápida sen instrumento.
2. Coñecer como esquemas de pensamento, os elementos e procedementos harmónicos e fraseológicos básicos do sistema tonal.
3. Improvisar unidades formais a partir dun esquema harmónico dado así como o acompañamento a unha melodía para partir ou non dun baixo cifrado.
4. Coñecer a disposición formal de obras de estrutura clara, analizando as súas seccións, puntos de tensión, etc.., para determinar os aspectos esenciais e posibilitar a lectura a primeira vista.
5. Adquirir os reflexos necesarios para resolver, no momento, as eventualidades que poidan xurdir na interpretación.
6. Desenvolver a capacidade creativa aplicada á interpretación inmediata de deseños de acompañamento, harmónicos ou variacións melódicas.
7. Adquirir os reflexos necesarios para realizar á guitarra, eficazmente e de forma fluída formas de acompañamento.
8. Valorar a improvisación como unha práctica que desenvolve a creatividade e a imaxinación musical.

III. CONTIDOS DE CURRÍCULO OFICIAL

De acordo cos obxectivos expostos, e en tanto que a meta principal consiste en desenvolver no alumnado un pensamento harmónico sólido e a capacidade do mesmo en tempo real, o conxunto de coñecementos que integran a materia pode dividirse nos seguintes campos:
Repentización. Práctica da lectura a primeira vista, realizando de forma instantánea o texto musical e asimilando ao propio tempo e de forma inmediata as súas características de época e estilo. Por tanto, á vez que se incrementan os reflexos, o automatismo e a velocidade de lectura do texto, tratarase de comprender o sentido dos seus elementos esenciais para interpretalos no instrumento a medida que se le a obra, ademais, tamén serve para sacar diversos materiais xa analizados e poñelos a

disposición mediante a imitación da improvisación. É por iso que a repentización está estreitamente ligada o análisis e a improvisación.

Transposición.

Destreza na transposición instrumental como mecanismo que permite adecuar a tonalidade á tesitura do solista. O transporte facilita a lectura de partituras de orquestra (Grao Superior) e, ademais do seu valor funcional, posúe un alto valor formativo que procede por unha banda, do dominio dos procedementos tradicionais (cambios de clave e armadura, cálculo do número de diferenzas, etc.) e, por outra banda, do enfoque sintético que aparta a lectura harmónica grazas a todo o cal, a estrutura interna dun fragmento musical pode ser interpretada en calquera tonalidade.

Improvisación e acompañamento.

Incluirá:

- Exercicios cunha harmonía única e con variantes rítmicas de progresiva dificultade.
- Estruturas harmónicas básicas formando frases de catro, oito e dezaseis compases.
- Estruturas rítmicas básicas: Descrición da estrutura rítmica e realización de estruturas rítmicas e de solista tanto clásicas como actuáis
- Estruturas harmónicas e rítmicas básicas da música andaluza.
- Análise de frases modelo de diferentes tipos. Subdivisión interna da frase.
- Proceso pregunta-resposta de acordo coas estruturas harmónicas.

En canto a baixo cifrado:

- Cifrado funcional.
- Estudo do baixo cifrado.
- Baixo cifrado barroco.
- Cifrado americano.
- Significado dos cifrados básicos utilizados na música lixeira.
- Aproximación ao cifrado harmónico.

• Utilización e significado dos cifrados correspondentes a tríadas e sétimas da harmonía tonal.

Desenvolvemento improvisado de estruturas harmónicas, entre as cales se incluirá as propias da música culta e popular de Andalucía.

A continuación detállase a selección e secuenciación por cursos dos contidos para ir alcanzando progresivamente os obxectivos que se pretenden.

A estes séguelles a metodoloxía e os criterios de avaliación. Pero antes expóñense unha serie de aspectos referente ao desenvolvemento da materia para ter en conta.

Consideracións a ter en conta

Primeira: Grazas a que o currículo é aberto e flexible, a programación da materia por cursos que a continuación se expón non é fixa e inalterable. O profesorado, en función das características do seu alumnado e da forma en que vaia evolucionando poderá adecuar os contidos insistindo naqueles que considere máis oportunos para a súa formación, así como propoñer outros de igual valor educativo.

Segunda: Os contidos que se propoñen para un curso non son exclusivos deste. A medida que se vaia avanzando en cada curso, os contidos iranse acumulando, despois de que o desenvolvemento musical ha de ser continuado e cada novo aspecto serve para ir enriquecendo todo o aprendido.

Terceira: O profesor ha de adecuarse ao nivel con que cheguen os alumnos ao novo curso, de forma que se anteriormente non traballaron os aspectos que se expoñen na programación, o profesor deberá comezar a traballar remitíndose aos contidos de cursos anteriores e, a partir de aí, avanzar gradualmente ata chegar ao nivel desexable na medida do posible. É por isto que os contidos non se van a secuenciar trimestralmente, senón de forma anual.

IV. CONTIDOS DA MATERIA NA ESPECIALIDADE DE GUITARRA

A) QUINTO CURSO DE ENSINO PROFESIONAL

Lectura a primeira vista:

- Partituras sinxelas de diversos estilos e épocas. Nivel aproximado grao elemental, análise e comprensión das mesmas.

Transporte:

- Estudo teórico da técnica do transporte.

- Realización práctica do transporte a distancia de 2ª maior ascendente e descendente, así como de semitono cromático, 3º menores.
-Transporte harmónico.

Improvisación e Acompañamento:
- Acordes tríadas e de 7ª de Dominante en estado fundamental. A primeira e segunda inversión, dominante principal e secundaria, círculo de quintas
- Estruturas harmónicas de 4 e 8 compases.
- Patróns de acompañamento de estilo clásico e de música lixeira.
- Melodía libre a partir de determinadas estruturas harmónicas.
- Preguntas e respostas.
- Improvisación con patróns harmónicos .
- Notas reais e notas de adorno. - Conceptos de frase e semifrase.
- Creación de motivos sobre un acorde. Elaboración de frases a partir deles.
- Tonalidades Maiores e menores de ata tres alteracións.
- Desprazamento dos acordes ao longo do teclado con diferentes patróns Rítmicos
- Harmonización sinxela de melodías.
- Cadencia andaluza.
- Cifrados.
- Cifrado funcional e americano dos acordes estudados
- Enlace harmónico.

B) SEXTO CURSO DE ENSINO PROFESIONAL.

Lectura a primeira vista:
- Partituras de diversos estilos e épocas,análise e comprensión das mesmas.

Transporte:
- Repaso do curso anterior.
- Segundas maiores e menores ascendentes e descendentes.
- Semitono cromático.
- Terceiras maiores e menores ascendentes.
- Introdución ás 4º xustas.

Transporte harmónico. Improvisación e Acompañamento:
- Acordes tríadas en estado fundamental e investido.
- Acorde de 7ª de Dominante. Dominante principal e secundarias.
- Acordes de 7ª Diatónica ou de prolongación.
- Acordes de 7º diminuídas - Introdución aos acordes alterados.
- Introdución á rexionalización
- Estruturas harmónicas de 8 compases en diante.
- Tonalidades maiores e menores ata 5 alteracións.

- Patróns de acompañamento de estilo clásico e de música lixeira.
- Melodía libre a partir de determinadas estruturas harmónicas.
- Elaboración melódica en base a motivos e células. - Notas de adorno: apoyaturas, anticipacións, escapadas.
- Harmonización de melodías cos acordes estudados.
- Creación melódica libre en base a determinadas estruturas harmónicas e formais.

Baixo Cifrado:

- Cifrado funcional e americano dos acordes estudados.
- Ligazón harmónica cos devanditos acordes.

Cifrados.

Iranse incluíndo aos poucos, tanto o cifrado funcional como o americano, primeiro tentaranse resolver e executar correctamente e máis tarde, poderanse incorporar neles diferentes patróns de acompañamento.

V. AVALIACIÓN

A) Criterios de Avaliación

A avaliación do alumnado será continua e integrará todos os aspectos traballados durante o curso. O profesor irá valorando o traballo do alumno cada semana e irá recollendo as observacións que estime oportunas. Con todo se o profesor considérao conveniente poderá realizar unha proba ao final de cada trimestre, co fin de facer un repaso xeral dos contidos propostos ao longo do mesmo e determinar o seu grao de asimilación. En tal caso, a nota proposta faría media coa nota derivada da avaliación continua.

No proceso de avaliación tamén ha de participar o alumnado valorando obxectivamente o seu traballo e o seu progreso ao longo do curso. Valoraranse tanto os resultados como o traballo realizado por cada alumno e o seu progreso en función do seu nivel de partida. Así mesmo valoraranse tanto as aprendizaxes conseguidas.

Criterios de avaliación:

1. Chegar a través da análise á estrutura harmónica interna dun fragmento de partitura para guitarra. Mediante este criterio poderase valorar a capacidade do alumnado para utilizar a análise como medio para achar a estrutura harmónica subxacente nun tratamento de música e determinar os diferentes tratamentos a que a mesma foi sometida polo compositor para a realización da obra.

2. Realización práctica dunha estrutura harmónica, semicadencial ou de cadencia perfecta. Trátase de avaliar a capacidade do alumnado para realizar de forma

instrumental, esquemas harmónicos cadenciales breves utilizando acordes en estado fundamental e partindo, como modelo de traballo, da análise de fragmentos de partituras para guitarra.

3. Realización práctica dunha estrutura de oito compases, semicadencial ou de cadencia perfecta. Trátase de avaliar a capacidade do alumnado para realizar de forma instrumental, esquemas harmónicos cadenciales de duración media-longa, utilizando acordes en estado fundamental e partindo, como modelo de traballo, da análise de fragmentos tomados de partituras dos períodos clásico e romántico, nos que devanditos esquemas eran paradigmáticos.

4. Realización práctica de estruturas harmónicas de catro ou oito compases empregando investimentos dos acordes básicos. Mediante este criterio poderase valorar a capacidade do alumnado para realizar de forma instrumental, a partir da análise de fragmentos tomados de partituras dos períodos clásico e romántico, esquemas harmónicos nos que poida apreciarse a súa progresiva alimentación das posibilidades expresivas dos distintos investimentos dos acordes empregados.

5. Realización práctica de estruturas harmónicas de catro ou oito compases, empregando investimentos dos acordes básicos, utilizando diferentes formulacións rítmicas. A finalidade deste criterio é valorar a habilidade do alumnado para desenvolver, a través de diferentes realizacións rítmicas, esquemas harmónicos nos que se empreguen investimentos dos acordes básicos, así como avaliar o grao de mecanización da súa comprensión teórica e práctica.

6. Realización práctica de estruturas harmónicas de catro ou oito compases, introducindo apoyaturas e retardos. Con este criterio preténdese valorar a capacidade do alumnado para enriquecer a realización dos diferentes esquemas harmónicos por medio da introdución de apoyaturas e retardos, dado o seu alto contido harmónico.

7. Realización práctica de estruturas harmónicas de catro ou oito compases, introducindo apoyaturas e retardos, utilizando diferentes formulacións rítmicas. Con este criterio poderase valorar a habilidade do alumnado para desenvolver, a través de diferentes realizacións rítmicas, esquemas harmónicos nos que se introduzan apoyaturas e retardos que modifiquen, enriquecéndoa, a estrutura básica, dado o seu alto contido harmónico, así como avaliar o grao de mecanización da súa comprensión teórica e práctica.

8. Realización práctica de estruturas harmónicas introducindo acordes alterados. Mediante este criterio poderá avaliarse a capacidade do alumnado para realizar practicamente estruturas harmónicas evolucionadas, dependendo da base que teña o alumno poderase chegar a este punto ou non.

9. Superposición a unha estrutura harmónica de catro ou oito compases, dunha estrutura melódica de acordo cos principios xerais de pregunta resposta en diferentes tonalidades. Este criterio pretende valorar a capacidade do alumnado para crear, a partir de esquemas harmónicos dados, diferentes estruturas melódicas consecuentes a estes, así como a súa habilidade para organizar de forma lóxica o fraseo resultante, a través do emprego de elementos e procedementos que poidan organizarse en forma de pregunta-resposta.

10. Realización no instrumento dunha estrutura harmónica de oito compases, previamente escrita, nunha tonalidade concreta. Trátase de valorar a capacidade do alumnado para interpretar unha estrutura harmónica previamente composta e escrita por el mesmo, así como avaliar o grao de adquisición dunha técnica básica, tanto escrita como práctica.

11. Lectura harmónica dun fragmento sinxelo de partitura para guitarra. Mediante este criterio poderanse valorar os coñecementos analíticos do alumnado no referente á identificación das estruturas harmónicas básicas, mediante un exercicio de lectura baseado principalmente na eliminación de todo aquilo que non sexa esencial desde o punto de vista das devanditas estruturas.

12. Realización, cun ritmo básico, dos acordes sinalados na partitura dunha canción de música lixeira previamente, na que só aparezan a melodía e o cifrado americano. Mediante este criterio de avaliación trátase de valorar o grao de desenvolvemento no alumnado da capacidade para dar forma instrumental a través da decodificación do cifrado da súa harmonización, segundo o sistema americano, así como o coñecemento deste e a soltura na súa manexo.

13. Manexar diferentes esquemas rítmicos da música clásica e lixeira introducindo unha melodía. Con este criterio preténdese valorar a capacidade do alumno para interpretar diferentes estilos de acompañamento xa existentes.

14. Realización, cun ritmo básico e incluíndo a melodía, dos acordes sinalados na partitura dunha canción de música lixeira elixida previamente, na que só aparezan a melodía e o cifrado americano. Mediante este criterio trátase de avaliar a capacidade do alumnado non só na elaboración dun acompañamento a partir da decodificación dun cifrado de tipo americano, senón tamén de executar a melodía de forma simultánea.

15. Realización de baixos cifrados e con cifrados barrocos. Mediante este criterio demóstrase o coñecemento dos distintos cifrados que representan os principais acordes da harmonía clásica e das notas estrañas asociadas a estes, así como a creatividade á hora de desenvolver a harmonía na guitarra.

16. Transposición dunha partitura ou do seu esquema harmónico a diferentes intervalos segundo o nivel que se estea impartindo. Con este criterio avaliarse a destreza dos alumnos para realizar o devandito exercicio.

C) Procedementos e instrumentos de cualificación.

O modo de avaliar o aproveitamento das clases por parte do alumnado realizarase de forma continuada, segundo o sistema de avaliación continua. Será importante para a mesma, o grao de participación activa dos alumnos no seguimento da materia.

Os criterios de cualificacióna seguir no pesente curso serán os seguintes´:

Técnicos : 40%
Estéticos: 40%
Actitudinais: 20%

O alumno deberá superar o 40% da calificación de cada un dos apartados para ter a opción a facer media e ter a posibilidade de aprobar.

D) Procedementos de recuperación ordinarios.

A non xustificación de 4 ausencias a unha materia dunha sesión semanal será comunicada polo titor ou pola titora á xefatura de estudos, quen procederá a un aviso por escrito aos pais, nais ou titores legais, da necesidade de aplicare métodos alternativos de avaliación. Nestes casos o profesor ou a profesora e/ou o departamento didáctico establecerá o sistema de avaliación extraordinario que considere oportuno. O alumno terá dereito a un exame no mes de Xuño.

VI. MATERIALES DIDÁCTICOS

VII.

Repentización

-The New Real Book Ed. Sher Music Co.
-The New Real Book 2 Ed. Sher Music Co.
-The New Real Book 3 Ed. Sher Music Co.
-Jamey Aebersold series J. Aebersold Ed.

Transposición

- Obras de diferentes estilos y épocas.
- Asins Arbó.: 101 Ejercicios para la práctica de la Repentización y el Transporte
- Escrí-Oliver.: Teoría y práctica del Transporte.
- López Artiga: La Transposición /Teoría y práctica.
- Romero, A.: Ejercicios de Transporte y Repentización.
- Ctibor Süsser: Gitarrenschule 2. Bajo Cifrado,

Improvisación e Acompañamiento

- Asíns Arbó.: Teoría y Práctica del Bajo Cifrado.
- Arbó-Williart-Molina.: Bajo Cifrado.
- Durand, E.: Tratado de Acompañamiento al piano.
- López Artiga.: Escuela del Bajo Cifrado.
- Rivas, Fernando: Como acompañar con la guitarra. Rivera Editores.
- Garrido, A y Molina, E: Improvisación a la guitarra (Vol. I y II).
- Juvany, M. F: El arte para acompañamiento para guitarra.

VIII. METODOLOXÍA

O desenvolvemento da materia consistirá basicamente na proposta de tarefas por parte do profesorado nas que se vaian tratando os diversos contidos da materia Nun primeiro momento traballaranse en clase e seguidamente o alumnado profundará en casa sobre elas. Procurarase en todo momento que as propostas educativas céntrense na comprensión, de forma que se permita ao alumnado asimilar adecuadamente todos os aspectos que se traballen e poidan aplicalos de forma apropiada en novas situacións. Neste sentido é conveniente que o profesorado se deteña nos aspectos que resulten máis substanciais e formativos, evitando progresar, aparentemente con rapidez, pero de modo superficial.

Repentización

O proceso de repentización constará basicamente de dous apartados:

a) O Alumno, con axuda do profesor, fará unha superficial análise da partitura que se lle presenta. Nel abordaranse os aspectos formais, rítmicos, harmónicos e melódicos, así como o carácter, a agógica e a dinámica da obra.
b) Seguidamente o alumno tocará a obra procurando facer unha interpretación o máis fiel posible do texto, sen interromper a execución se algo falla nin volver

atrás. Para conseguir rapidez o alumno deberá ir mirando por diante do que vai tocando e evitar mirar ao instrumento na medida do posible.
A lectura a primeira vista traballarase con partituras de diferentes épocas e estilos, tanto como solista, en dúo e como acompañante dunha melodía, acto seguido poderanse utilizar dita partituras para extraer delas algúns patróns existentes que sirvan á improvisación (patróns harmónicos, rítmicos…).

Transposición

a) Os alumnos, seguindo o material indicado polo seu profesor, traballarán en casa pequenas obras e exercicios de dificultade crecente coa técnica tradicional do transporte, que tocarán logo en clase. Cando o alumno vaia estando preparado farase máis fincapé melódicos, formais,etc…) no transporte a primeira vista.
b) Transportaranse a distintas tonalidades estruturas harmónicas de dificultade crecente que se presenten en obras para repentizar e naqueloutras que se vaian analizando para improvisar sobre elas.

Improvisación e acompañamento

O traballo de improvisación iniciarase partindo de harmonías illadas e continuará sobre estruturas harmónicas sinxelas. Os alumnos deberán manexar os acordes con rítmicas variadas dentro dun compás concreto distribuíndo os acordes ao longo de toda a tesitura do seu instrumento e mostrando todas as figuras. Para improvisar frases musicais a partir de estruturas harmónicas sinxelas pódese seguir o proceso que a continuación se expón: a) Memorizar a estrutura coa que se vai a traballar.
b) Facer unha realización elemental respectando as ligazóns das voces e transportalas a distintas tonalidades.
c) Improvisar repetindo sempre a mesma estrutura, pero usando cada vez distintas realizacións rítmicas e melódicas ou diferentes tonalidades.
d) Repetir a estrutura, pero agora improvisando en distintos compases e tonalidades.
e) Introducir diferentes esquemas rítmicos e formais da música clásica e lixeira, onde se tentará crear unha improvisación a imaxe e semellanza.
f) Utilizar a partitura a primeira vista sacando os diferentes patróns de acompañamento, harmónicos, etc.., e traballar sobre eles.

12 Co fin de desenvolver a capacidade de acompañar melodías, o profesor propoñerá cancións populares ou melodías sinxelas. O profesor tocará a canción cos acordes correspondentes para ser recoñecidos polos alumnos e crear seguidamente distintos patróns de acompañamento. Así mesmo serán tamén os alumnos quen propoña os acordes máis apropiados para determinadas melodías. A análise de obras que inclúan os contidos que se desexan traballar en cada momento será un aspecto esencial no traballo de improvisación. A partir diso levará a cabo unha creación imitativa e despois unha máis libre, modificando determinadas características.

IX. Atención á diversidade

Os ámbitos nos que se manifesta a diversidade son moitos: diferente desenvolvemento, idade, capacidade de aprender, motivación, coñecementos previos o intereses.

O currículo contempla que sexan os profesores os que concreten as intencións educativas o que garantirá eficacia e calidade.

A atención á diversidade comezará pola observación das actividades cotiás programadas, para obter información sobre a maneira no que se manifesta alumno e establecer as súas aptitudes e/ou carenzas e actuar en consecuencia.

Deste xeito se poderán prever dificultades e/ou dar o reforzo e apoio educativo que sexa necesario durante o proceso de ensinanzaaprendizaxe.

Algunhas destas actuacións que se contemplan nesta programación son:
a) actividades de ensinanza e aprendizaxe de diferente tipo e con diferentes graos de dificultade, tanto de reforzo coma de ampliación.
b) Selección do material didáctica e adaptación da comunicación co alumnado.
c) Nas clase colectivas: diferente agrupamento do alumnado e tarefas de diferente dificultade
d) Adaptacións metodololóxicas
e) Organización flexible do traballo ante ritmos diferentes de aprendizaxe.

IX . Temas transversais

1 Educación en valores

Aparte dos valores universais de respecto e convivencia que afectan aos ámbitos da educación ambiental, da educación para a igualdade, da educación para a paz, da educación para o lecer, da educación do consumidor e da educación moral e cívica, que sempre son traballados nas clases individuais e colectivas, nas aulas traballaremos especialmente para que os alumnos adquiran coñecementos e habilidades para ser capaces de valorar a música desde un punto de vista estético

e artístico.

2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC´s)

O centro debe contar con algún equipo informático con conexión a Internet a disposición de profesores e alumnos. Para esta materia a rede é unha importante fonte de información, tanto para a consulta de fondos de bibliotecas, lectura de artigos especializados sobre a materia, busca de partituras, arquivos de audio, ou libros especializados, etc. O aula telecentro do centro convértese no lugar máis adecuado para a obtención de información, deberemos animar e axudar aos alumnos a utilizar este espazo con aproveitamento. É recomendable usar na aula tecnoloxías da información e da comunicación, sempre que contemos con recursos que nolo permitan.

X. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

As actividades extraescolares estarán organizadas polo centro, i estarán relacionadas con aspectos propios das ensinanzas de música: cursos especializados, asistencia a concertos ou ensaios de agrupacións de música, visita a museos ou similar, concertos fora do centro, etc.. os alumnos e os seus

responsables legais estarán informados con anterioridade de tódolos datos pertinentes. Nestas actividades, organizadas para incentivar ós alumnos e mellorar a súa educación, se resaltarán, ademais valores de respeto e convivencia, entre outros.

 Audicións. Programaranse como mínimo dúas audicións ao longo do curso (como orientación, realizaríase unha no segundo trimestre, e outra a finais do curso). Debemos valoralas na sua dupla vertente: a do/a alumno/a que toca, e que exercita a súa capacidade como solista ao tempo que pon en práctica os recursos técnicos e expresivos que vai adquirindo ao longo do curso, e a do/a alumno/a que asiste en calidade de público, que exercita o seu oído musical, ao tempo que valora o traballo dos seus compañeiros desenvolvendo o seu espiritu criítico.

 Asistencia a concertos. Resultan positivos en todas as súas variedades: concertos de profesores, de agrupacións musicais do propio centro, de conxuntos doutros conservatorios, de orquestras profesionais, solistas internacionais, etc

 Visitas culturais: o centro poderá organizar saidas cunha finalidade artístico-cultural. Especificamente, pola condición dos estudos musicais, a estas alturas da formación do alumnado é máis que recomendable a visita ao taller dun luthier (podemos atopar luthieres profesionais no ámbito galego). Esta práctica permite aos alumnos profundar no coñecemento físico do seu instrumento, así como realizar preguntas sobre o proceso de construción e reparación. Unha vez máis, estariamos proporcionando ao alumnado elementos para o desenvolvemento dun criterio ben informado.

 Asistencia a ensaios de orquestras profesionais. No ámbito galego contamos con dúas orquestras profesionais, como son a Orquestra Sinfónica de Galicia, con sede na Coruña, e a Real

Filarmonía de Galicia, radicada en Santiago. Para o alumnado resulta moi enriquecedor o contacto coa profesión e a posibilidade de observar un proceso de traballo real. Sería desexable redondear o exercicio mediante unha sesión de preguntas e respostas no caso de que o director e os músicos manifestasen a súa conformidade.

 Asistencia a cursos e talleres con profesores convidados. Favorece a apertura a outros procesos pedagóxicos e o contacto con alumnado pertencente a outras culturas

 Programación de audicións comentadas: na medida que permítan os recursos do centro, ou as posibles achegas do corpo docente, resultan moi estimulantes as proxeccións de videos ou a reprodución de discos de grandes obras e intérpretes, introducidos e comentados polo profesor. A actividade enriquécese en gran medida coa apertura dun debate posterior no que os/as alumnos/as poidan expoñer e confrontar as súas ideas.

XI. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

O procedemento de valoración, revisión desenvolvemento e resultado da programación didáctica desta materia realizarase por parte do profesorado que imparte á mesma mediante as probas internas de control, os posibles examenes e/o audición se concertos ordinarios ou extraordinarios, reflectindo os resultados nas actas das reunións departamentais asi coma nas actas das avaliacións trimestrais do centro.

XII. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

O procedemento para realizar a avaliación interna do Departamento levarase a cabo polo conxunto de profesores que forman parte do mesmo e quedará reflectido na Memoria final do Departamento que se engadirá á Memoria Xeral do Centro. Na avaliación que realizará o departamento indicarase o número de alumnos da materia, baixas, aprobados, suspensos en tanto por cento, ao tempo que se sinalará aquelas circunstancias que sexan destacables do proceso de aprendizaxe do alumnado, tanto os obxectivos acadados coma os non acadados e as causas que motivaron os mesmos.

En Carballo, a 22 de xullo de 2026